

Pensar

Actualment és molt freqüent un ús abusiu del verb *pensar*, el qual, certament, s'ha arribat a banalitzar: hi ha qui no és capaç de fer qualsevol afirmació substancial sense advertir, abans, que pensa allò que diu: *Jo penso que la primavera és molt agradable*. Però, deixant de banda aquest fet, és cert que podem usar el verb *pensar* amb significats diferents, encara que tots ells no deixen de tenir una afinitat. Amb tres d'aquests significats, el complement del verb *pensar* pot ésser un verb en infinitiu, però cada un d'aquests tres casos dona lloc a frases d'estructura diferent.

Introduint el complement d'infinitiu per la preposició *a*, el verb *pensar* significa "no oblidar (de fer una cosa)": *No vaig pensar a tancar la finestra. Pensa a tornar-me el llibre*. Aquest complement d'infinitiu, com és normal en els casos en què és introduït per la preposició *a*, és representable pel pronom *ni*: *Ho volia fer però no ni vaig pensar*.

També és possible, encara que no és gaire usual, que el verb *pensar* dugui un complement representat per un infinitiu quan és usat significant "creure", cas en què el verb *pensar* s'usa amb el reforç d'una partícula pronominal. Podem dir, efectivament, *Em penso tenir-ni dret* o *Es pensa guanyar el premi*, amb el mateix valor que *Em penso que ni tinc dret* i *Es pensa que guanyarà el premi*, que són les construccions més usuals. En aquests casos, el complement d'infinitiu, com a equivalent que és d'una oració completiva, és representable pel pronom *no*: *No t'ho pensis, tenir-ni dret* (o *que ni tens dret*).

I, finalment, hi ha també el cas en què *pensar* significa "tenir el propòsit (de fer alguna cosa)": *Penso anar-ni demà mateix, Penso demanar-li comptes de la seva gestió*. Notem, amb dos significats diferents del verb *pensar*: *Penso dir-li tot el que penso*. Observem també que en una construcció com: *Em penso quedar a casa tot el dia*, el reforç pronominal que inicia la frase (*em*) no és del verb *pensar* sinó de *quedar* (*quedarse*), que ha estat absorbit pel primer. Però així com en els dos casos anteriors, els infinitius que depenen de *pensar* admeten una representació pronominal, per *ni* en el primer cas i per *no* en el segon, en el cas present aquesta substitució no és possible: *Penso dimitir* no és reduïble a *Ho penso*. Si tant ens convé de substituir un complement que no volem repetir, cal recórrer al grup verbal *fer-no*: *Ho penso fer* (o *Penso fer-no*)